

Kurucu Editörler / Founding Editors

Fusun Sayek, Dr.

Şükrü Hatun, Prof. Dr.

Editör/ Editor

Orhan Odabaşı, Prof. Dr.

Yardımcı Editör / Assistant Editor

Aylin Sena Beliner, Dr. (MSc, PhD)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Alican Bahadır, Uzm. Dr.

Burcu Tokuç, Prof. Dr.

Mehmet Şerif Demir, Dr.

Alpaslan Türkan, Prof. Dr.

Emrah Kırımlı, Uzm. Dr.

Murat Erkan, Uzm. Dr.

Alper Büyükkakış, Dr.

Güzide Elitez, Dr.

Onur Naci Karahancı, Dr. Öğr. Üyesi

Ayşegül Ateş Tarla, Uzm. Dr.

İlkem Duman, Uzm Dr.

Rana Savlu, Dr.

Bilimsel Danışma Kurulu / Scientific Advisory Board

Adile Öñiz Özgören, Prof. Dr.

Hüsniye Çalışır, Prof. Dr.

Özden Şener, Prof. Dr.

Alis Özçakır, Prof. Dr.

İrem Yıldız, Dr. Öğr. Üyesi

Özlem Sarıkaya, Prof. Dr.

Alp Ergör, Prof. Dr.

İskender Sayek, Prof. Dr.

Pınar Okyay, Prof. Dr.

Alper İskit, Prof. Dr.

Mehmet Özen, Doç. Dr.

Remzi Karşı, Dr. Öğr. Üyesi

Arif Onan, Doç. Dr.

Mehmet Raşit Tükel, Prof. Dr.

S. Songül Yalçın, Prof. Dr.

Bahar Gökler, Prof. Dr.

Mehmet Zencir, Prof. Dr.

Semih Baskan, Prof. Dr.

Berna Arda, Prof. Dr.

Mustafa Güler, Av.

Serdar Kula, Prof. Dr.

Burcu Tokuç, Prof. Dr.

Mustafa Sülkü, Dr.

Serhat Ünal, Prof. Dr.

Cem Terzi, Prof. Dr.

Murat Akova, Prof. Dr.

Sibel Sakarya, Prof. Dr.

Çetin Turgan, Prof. Dr.

Muzaffer Eskiocak, Prof. Dr.

Sinan Adıyaman, Prof. Dr.

Deniz Çalışkan, Prof. Dr.

Müge Demir, Dr. Öğr. Üyesi

Süleyman Ayhan Çalışkan, Doç. Dr.

Dilek Aslan, Prof. Dr.

Münever Kaynak Türkmen, Prof. Dr.

Şevkat Bahar Özvarış, Prof. Dr.

Erdal Akalın, Prof. Dr.

Nalan Çelebi, Prof. Dr.

Şükrü Hatun, Prof. Dr.

Fatih Şua Tapar, Dr.

Naki Bulut, Uzm. Dr.

Ufuk Beyazova, Prof. Dr.

Figen Şahin, Prof. Dr.

Nüket Örnek Büken, Prof. Dr.

Yeşim Gökçe Kutsal, Prof. Dr.

Hakan Şen, Dr.

Orhan Yılmaz, Prof. Dr.

Yeşim Uncu, Prof. Dr.

Hülya Çakmur, Prof. Dr.

Özen Aşut, Prof. Dr.

Yılmaz Yıldız, Doç. Dr.

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Owner and Responsible Editor

Alpay Azap, Prof. Dr.

Hazırlık ve Tasarım / Preparation and Design

Mert S. Kaplan

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi Türk Tabipleri Birliği tarafından birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan hekimlerin sürekli eğitimi için iki ayda bir yayımlanmaktadır.

Journal of Continuing Medical Education is published bimonthly by the Turkish Medical Association for the continuing education of the physicians working at the primary health care services.

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, TÜBİTAK Türk Tıp Dizini içinde yer almaktadır.

Journal of Continuing Medical Education is indexed by TUBITAK Turkish Medical Database. İvasdam nonera nostium te publina, nonemeist in taribus, omneris, etistrunte omnenius

İletişim Adresi

Türk Tabipleri Birliği Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi
GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok.
No: 2 Kat: 4, 06570 Maltepe/Ankara

Tel: 0 (312) 231 31 79 (pbx)

Faks: 0 (312) 231 19 52 - 53

Web: <http://www.ttb.org.tr/STED/>

E-posta: sted@ttb.org.tr

Merhaba,

Cansu Özbaş ve arkadaşları, “**Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Eğitiminin Rol Tutumlarına Etkisi**” isimli çalışmalarında yapılan eğitimin toplumsal cinsiyet rol tutumları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığını ancak kadın öğrencilerin daha eşitlikçi bir tutuma sahip olduğunu belirlemişler. Yazarlar bir saatlik dersin; bireylerin toplumsal cinsiyet rol tutumlarında değişikliklerin oluşumu için yetersiz kaldığını ve bu derslerin süre ve içeriklerinde yapılacak iyileştirme çalışmalarına gereksinim olduğunu belirtmektedirler.

Nedim Ersoy ve Nilufer Yıldırım, “**Aile Sağlığı Merkezi Çalışanlarının Sağlıkta Şiddete Maruz Kalma Durumları ve İletişim Becerilerinin Belirlenmesi**” isimli çalışmalarında aile sağlığı merkezlerine yönelik şiddet çalışmalarının ihmal edildiğini ileri sürmektedirler. Aile sağlığı merkezinde çalışan sağlık çalışanlarının büyük kısmı şiddet görmektedir. Sağlık çalışanlarının iletişim becerileri ortalaması yüksek bulunmuştur. Çalışmada şiddet ile iletişim becerileri ilişkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Hatice Gündül Öz ve arkadaşları, “**Hemşirelik Lisans Eğitiminin Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Tutum ve İnançlarına Etkisi: Boylamsal Bir Çalışma**” isimli çalışmalarında hemşirelik eğitiminin öğrencilerin cinsel tutumları ve inançları üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ileri sürmektedirler. Yazarlar, hemşirelik eğitim programına cinsel sağlık dersinin eklenmesinin gerekliliğini vurgulamaktadırlar.

Leyla Adıgüzel ve arkadaşları, “**Acil Servise COVID-19 Şüphesi ile Başvuran Hastaların Ölüm Kaygı Düzeyi**” isimli çalışmalarında katılımcıların %36,5’inin daha önce COVID-19 geçirmiş, %94,9’unun en az bir doz aşı yaptırmış olduğunu saptamışlar. Katılımcıların Thorson-Powell Ölüm Kaygısı Ölçeği puan ortalaması $56,66 \pm 13,52$ olarak belirlenmiş. Yazarlar, COVID-19 pandemisiyle birlikte bireylerde orta düzeyde ölüm kaygısı geliştiğini belirtmektedirler.

Sümeyye Nur Budak ve Cavit Işık Yavuz, “**Yapay Zekânın Çevresel Geleceği: Fırsatlar ve Zorluklar**” isimli çalışmalarında geniş bir yelpazede uygulama alanı bulan yapay zekânın, çevresel sürdürülebilirlik için önemli fırsatlar sunduğu dile getirilmektedir. Yazarlar, iklim değişikliği analizleri, atık yönetimi ve enerji tasarrufu gibi konularda yapay zekânın kullanımının, çevresel sorunların çözümüne katkı sağlayacağını belirtmektedirler. Yapay zekânın çevre ile uyumlu ve sürdürülebilir modellerinin geliştirilmesine

gereksinim vurgulanırken çalışmada, yapay zekânın çevresel faydaları ve olumsuz etkileri detaylı olarak ele alınmıştır.

Eslem Altıntaş ve arkadaşları, “**Emzirmeyi Bırakma Nedenleri: Bir Sistematik Derleme**” isimli çalışmalarında en yaygın nedenlerin bireysel ve çevresel faktörler olduğu ileri sürülmektedir. Yazarlar, bu faktörlerin önlenmesi ya da azaltılmasının, kadın sağlığını iyileştirmek için önemli olduğunu vurgularken sağlık profesyonellerinin emzirmeyi teşvik eden politikalar geliştirmesinin kritik rol oynadığı belirtilmektedir.

İlhan Celil Özbek, “**Gebelikte Kas-İskelet Sistemi Ağrılarının Non-Farmakolojik Yönetimi**” isimli editöre mektubunda: “Derginizin 13 Eylül 2024 tarihli 33. Cilt 2. Sayısında, Sayın Tırmıkçıoğlu tarafından kaleme alınan “Gebelikte Ağrı Tedavisi: Farmakolojik Yaklaşımlar” başlıklı derlemeyi büyük bir ilgiyle okudum. Kas iskelet sistemi ile ilgilenen hekimleri yakından ilgilendiren, oldukça önemli olan bu konuya değerli katkıları için yazara teşekkür ederim. Bu derlemenin, gebelikte ağrı yönetiminde farmakolojik seçenekleri değerlendirirken önemli bir bilgi kaynağı sunduğunu düşünüyorum. Gebelikte, birçok ilacın fetüs üzerindeki potansiyel yan etkileri göz önüne alındığında, non-farmakolojik yaklaşımlar da önem kazanmaktadır. Bu konuda fizyatrast bakış açısıyla katkı sunmak ve bilgilerimi paylaşmak istiyorum” görüşlerini bizlerle paylaşmıştır.

Bilimsel ve dostça kalın.

Araştırma / Research

- Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Eğitiminin Rol Tutumlarına Etkisi 246
The Effect of Gender Education on Role Attitudes in Medical Faculty Students
Cansu Özbaş, Merve Atik Şahin, Merve Esgin, Mustafa Necmi İlhan
- Determination of Family Health Center Employees' Exposure to Health Violence and Communication Skills 259
Aile Sağlığı Merkezi Çalışanlarının Sağlıkta Şiddete Maruz Kalma Durumları ve İletişim Becerilerinin Belirlenmesi
Nedim Ersoy, Nilufer Yıldırım
- Hemşirelik Lisans Eğitiminin Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Tutum ve İnançlarına Etkisi: Boylamsal Bir Çalışma 273
The Effect of Undergraduate Nursing Education on Sexual Attitudes and Beliefs of Nursing Students: A Longitudinal Study
Hatice Güdül Öz, Gülşen Ak Sözer, Hatice Balcı Yangın
- Acil Servise COVID-19 Şüphesi ile Başvuran Hastaların Ölüm Kaygı Düzeyi 285
Death Anxiety Level of Patients Presenting to The Emergency Department with Suspected COVID-19
Leyla Adıgüzel, Canan Sarı, Oğuzhan Tiryaki, Elif Tiryaki, Enes Bulut, Birsal Canan Demirbağ

Derleme / Review Article

- Yapay Zekânın Çevresel Geleceği: Fırsatlar ve Zorluklar 294
The Environmental Future of Artificial Intelligence: Opportunities and Challenges
Sümeyye Nur Budak, Cavit Işık Yavuz
- Emzirmeyi Bırakma Nedenleri: Bir Sistemik Derleme 305
Reasons for Breastfeeding Cessation: A Systematic Review
Eslem Altıntaş, Büşra Yılmaz, İlkay Güngör Satılmış

Editöre Mektup / Letter to the Editor

- Gebelikte Kas-İskelet Sistemi Ağrılarının Non-Farmakolojik Yönetimi 323
Non-pharmacological Management of Musculoskeletal Pain During Pregnancy
İlhan Celil Özbek

Kapak Fotoğrafı / Cover Photo

STED
Fotoğraf
Yarışması
albümünden